IMATRA
RAJAT YLITTÄVÄÄ VOIMAA

Imatra-areena

Talous, johtaminen ja muut toiminnat / kysymykset ja vastaukset

Vastaajina:
Niina Malm kaupunginvaltuuston pj
Anna Helminen kaupunginhallituksen pj
Kai Roslakka, kaupunginjohtaja
Kaisa Heino, apulaiskaupunginjohtaja
Topiantti Äikäs, kaupunkikehitysjohtaja
Liisa Hupli-Oinonen, viestintäjohtaja

1. Miksi hyväkuntoiset koulut, Tainionkoski ja Imatrankoski aiotaan lopettaa? Miksi Tainiotalo puretaan?

Anna Helminen:

Koulujen lakkauttaminen liittyy edellisellä valtuustokaudella tehtyyn kouluverkkopäätökseen. Kouluverkkoa pohdittaessa kävi ilmi, että koulurakennusten tulevat korjausinvestoinnit olisivat olleet todella suuria. Lisäksi laskeva oppilasmäärä pakotti pohtimaan opetuksen järjestämistä uudelleen. Jos koulujen peruskorjaukset olisi tehty, se olisi aiheuttanut kasvavia tilakustannuksia ja luonut painetta sopeuttaa opetuksen sisältöä karsimalla. Vanhojen koulujen pitkät käytävät ja isot luokkatilat eivät ole myöskään optimaalisia tilojen monikäyttöisyyden ja muunneltavuuden kannalta.

Laadukkaasta opetuksesta ei ole haluttu luopua vaan merkittävänä tavoitteena kouluverkkouudistuksessa on ollut varmistaa opetukseen liittyvät resurssit siten, että koulutuksen sisältö on tulevaisuudessa laadukasta ja opetuksen sisältö on kaikille imatralaisille lapsille ja nuorille tasapuolista. Kouluverkkouudistuksen seurauksena kaikissa koulukeskuksissa voidaan varmistaa riittävien tukipalveluiden, esim. terveydenhoitajan ja koulukuraattorin, saatavuus joka koulupäivä. Tämä tulee olemaan merkittävä laadullinen parannus.

Merkittävänä tavoitteena on ollut myös varmistaa terveet ja turvalliset oppimisympäristöt kaikille. Vanhojen, osin sisäilmaongelmaisten kiinteistöjen kallis remontoiminen ei olisi välttämättä taannut terveitä tiloja. Tähän liittyy tarve purkaa huonokuntoiset kiinteistöt. Jos rakennuksista ei luovuta tavalla tai toisella, tilakustannuksista ei päästä eroon.

Tehty ratkaisu on jo projektin edetessä osoittanut, että uudet, tilatehokkaat rakennukset eivät tilakustannuksiltaan tule vanhaa verkkoa kalliimmaksi. Näin uudistuksen sisällöllisten tavoitteiden lisäksi saavutetaan myös veronmaksajien kannalta kustannustehokas ratkaisu.

Tainiotalon kunto on niin huono, ettei sen kunnostaminen ole järkevää. Tiloissa olevat toiminnot voidaan sijoittaa kaupungin muihin tiloihin.

Topiantti Äikäs:

Molempien kohteiden osalta luonnosvaiheen kaavat ovat nähtävillä kaupungin verkkosivuilla kohdassa ”kaavoitus ja vireillä olevat ja luonnoskaavat”.

2. Miksi veroprosentista pidetään jääräpäisesti kiinni ja palveluista tingitään? Kukaan ei valitse asuinkuntaansa veroprosentin perusteella, vaan asuinviihtyvyyden ja työpaikkojen.

Kai Roslakka:

Kuntien ”vapaan verotusoikeuden” käyttö edellyttää päätöksentekijöiltä kokonaisharkintaa. Kansalaisilta lakisääteisellä pakolla otetut eurot ovat pois muusta kansalaisten kulutuksesta. Vastuullisesti toimittaessa kuntataloudessa valitsee aina ”kohtuullinen niukkuus”. Jokainen varoja kuluttava ratkaisu tulee näin erityisen huolellisesti tarkastelluksi.

3. Imatran velkatilanne on huolestuttava. Onko järkeä ostaa lisää kiinteistöjä (Aviasport Areena)? Miten taloutta aiotaan oikaista?

Kai Roslakka:

Imatran emokaupungin velkamäärä on 63 M€ ja se asukaslukuun suhteutettuna vastaa kuntien keskimääräistä velkamäärää. Konsernin velkamäärä on 218 M€ ja se on selvästi keskimääräisesti suurempi. Kuntakonsernien velkamäärään vaikuttaa kuntien toimintojen erilainen organisointi. Imatra konserniin kuuluu esimerkiksi Imatran Lämpö Oy, joka teki muutama vuosi sitten yli 20 M€:n investoinnin. Velkamäärä kasvoi mutta samalla kuluttajien maksama lämmön hinta laski voimakkaasti. Konsernin kokonaisvelasta n. 65 prosenttia kohdistuu toimintoihin ja investointeihin joiden tulovirta perustuu ”ulkoiseen” kaupankäyntiin eikä sitä hoideta verorahoituksella. Merkittävä osa konsernin kokonaisvelasta on suojattu koronvaihtosopimuksilla kiinteäkorkoisiksi lainoiksi eikä mahdollinen koron nousu vaikuta näiden velkojen rahoituskustannuksiin.

4. Mitä asuntokaupan edistämiseksi voisi tehdä? Keskustaan rakennetaan älyttömät määrät uutta, ylihintaista ja huonolaatuista kerrostaloasuntoa ja muualla kauppa ei käy lainkaan. Muut alueet kuin keskusta on pian täynnä ränsistyneitä autiotaloja ja kerros- ja rivitaloja, jotka eivät saa lainaa tarpeellisia korjauksia varten.

Niina Malm:

Asuinpaikat valikoituvat osittain kysynnän mukaan, mutta myös kaavoituksen mukaan. Olen kysyjän kanssa samaa mieltä siitä, että esimerkiksi kaupungin itäpuolen kaavoitus on ollut liian vähäistä (lukuun ottamatta Sienmäkeä). Kaavoituksella me myös ohjaamme kysyntää.

5. Oletteko vieläkin sitä mieltä, että virtaava vesi riittää tuomaan turisteja Imatralle?

Topiantti Äikäs:

Virtaava vesi, Vuoksi – Koskiuoma, Vuoksen maisemat niin kesällä kuin talvella, Vuoksen kalastusmahdollisuudet niin paikallisesti kuin matkailijoille, Mellonlahti, Vuoksen lenkki, Kalastuspuiston alue Varpasaaressa – sekä Saimaa ovat Imatran matkailullisia vahvuuksia. Ilman Vuoksea ei olisi Saimaata ja oikeastaan koko Imatraa. ”Virtaavalla vedellä” ilmeisesti tässä tarkoitetaan koskinäytöksiä ja melkoisen dramaattista koskiuoman maisemaa, jollaista Suomesta muualta löydy. Nyt kun koskinäytökset jälleen alkavat Fortumin tekemän patoturvallisuusremontin jälkeen, on helposti nähtävissä, että virtaava vesi on paikallisesti ja alueellisesti tärkeä elementti. Näytökset tulevat varmasti myös elävöittämään ja vilkastuttamaan keskustan ilmettä. On hienoa, että kaupunki ja Fortum voivat jatkaa tätä perinnettä. Vesi on tärkeä Imatralle: Koskiuoma ja Lammassaari ovat mm. Saimaa Geoparkin tärkeimpiä geologisia kohteita, joita kansainvälistä Geopark-verkostoa hallinnoiva Unesco arvostaa maailman mittakaavassa ainutlaatuiseksi luontokohteeksi, kuten koko eteläistä Saimaata.

6. Eikö kaupungilla ole päteviä päättäjiä, kun jatkuvasti palkataan konsultteja tekemään ehdotuksia esim. organisaatiomuutoksiin?

Kaisa Heino:
Kaupunki on linjannut yhdeksi strategiseksi avaintavoitteekseen jatkuvan uudistumisen. Se tarkoittaa muun muassa sitä, että kaupunki reagoi ripeästi niihin muutoksiin, joita toimintaympäristössä tapahtuu. Näitä muutoksia ovat muun muassa lainsäädännölliset muutokset, muutokset kaupungin asukasrakenteessa, palvelutarpeissa, jne. Kyseisellä strategialinjauksella tavoitellaan sitä, että kaupunki ohjaa verovaroja koko ajan tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti kaupunkilaisten parhaaksi. Tavoitteena on, että kaupungin toiminta perustuu koko ajan oikeaan mitoitukseen, todellisiin kaupunkilaisten palvelutarpeisiin sekä moderneihin toimintatapoihin ja nykyteknologian hyödyntämiseen.

Monitahoisessa maailmassa, jossa tänä päivänä elämme, kaupungin toimintojen mielekkään organisoinnin suunnitteluun vaikuttavat monet lainsäädäntöön, talouteen ja muihin erityisasiantuntemusaloihin liittyvät seikkaperäiset vaikuttimet. On tärkeää, että päätökset, joita julkisyhteisönä teemme, perustuvat oikeaan, ajantasaiseen ja syvälliseen asiantuntemukseen niistä seikoista, joihin päätöksellä on vaikutusta. Ei ole tarkoituskaan, että valtuustoon valituilla luottamushenkilöillä olisi itsellään kaikki asiantuntemus, mitä vastuullisen päätöksenteon tueksi tarvitaan. Viranhaltija- ja tarvittaessa ulkopuolelta ostettava asiantuntemus hyödynnetään päätöksenteon valmistelussa siten, että päättäjät voivat näiden asiantuntija-arvioiden pohjalta tehdä omia johtopäätöksiään lopullisen päätöksenteon tueksi. Tämän tyyppistä ulkopuolista asiantuntijuutta hyödynnetään kaikessa päätöksenteossa; myös mahdollisissa organisaatiouudistuksissa.

7. Miten kaupunki vastaa, infoaa kuntalaisia, joilla ei ole it-alan osaamista eikä verkkotunnuksia erilaisiin palveluihin? Eikä myöskään maksullisia lehtiä.

Liisa Hupli-Oinonen:

Mikään vanha viestintäkäytäntö ei ole poistunut, vaikka verkko ja sosiaalinen media ovat tulleet isoksi osaksi viestintää. Kaupungin tärkeät ilmoitukset, esimerkiksi kuulutukset, julkaistaan edelleen lehtien ilmaisjakelunumeroissa. Lisäksi viralliset päätökset on luettavissa virallisella ilmoitustaululla kaupungintalon eteisessä. Mietimme myös helppokäyttöisten sähköisten ilmoitustaulujen lisäämistä esimerkiksi kirjastoihin. Lisäksi kaupunki julkaisee kahdesti vuodessa asukaslehden, joka jaetaan jokaiseen imatralaiseen kotiin.

8. Milloin Saimaan ja Vuoksen välille tehdään veneille yhteyskanava?

Topiantti Äikäs:

Aivan tarkasti ei voida vielä sanoa, että milloin tai minä vuonna tätä toteutuu. Konsernissamme on tekeillä selvityksiä asiasta ja näiden selvitysten myötä meillä voisi olla mahdollisuus lähteä tekemään yksityiskohtaisempaa hankesuunnittelua. Asia liittyy myös Fortumin Tainionkosken voimalaitoksen patoturvallisuuteen ja sen perusparannushankkeeseen, joka on edessä tulevina vuosina. Lisäksi tähän aiheeseen liittyy Tainionkosken voimalaitokseen liittyvän kalatien, ns. Kaupunkipuro 2:n toteutus, jonka yhteydessä voisi hyvinkin olla pienveneiden pääsy Imatrankosken voimalaitoksen yläpuoliselle vesialueelle. Asian selvittäminen on siis vielä kesken ja mm. uusittavassa Yleiskaavassa on otettava tähän hankkeeseen kantaa. Väylä on saatava mukaan myös laajempaan maakuntakaavaan.

9. Mitä konkreettista kaupunki aikoo tehdä esteettömyyden edistämiseksi?

Topiantti Äikäs:
Esteettömyys on kaikissa uusissa kohteissa (tiet, väylät, rakennukset jne.) osana jo nyt olemassa olevia suunnittelu- jne. toteutusohjeita. Kohteet ovat siis jo lähtökohtaisesti esteettömiä. Vielä on kohteita, joissa esteettömyys ei täysin toteudu. Kaupungin vammaisneuvosto on hyvä kumppani esteettömyysasioiden kommentoinnissa ja heillä on paljon asiantuntemusta aiheesta. Samoin meidän rakennuttajayhtiö Mitrassa on paljon osaamista asiassa. Esteettömyys tarkoittaa myös sitä, että kevyen liikenteen väylien rakentamisessa pyritään huomioimaan esimerkiksi näkövammaiset.

10. Milloin Imatran keskusta eli Koskenparras saa Alkon? Mikä on ainoa Suomen kaupunki, missä kaupungin keskustassa ei ole Alkoa?

Niina Malm:
Valitettavasti tämä on asia, jota kaupunginvaltuusto ei voi päättää.

11.Tämä kaupunki tarvitsee tuloja. Niitä saadaan verojen kautta. Veroja saadaan kun yritykset työllistävät ja menestyvät. Millaisia muutoksia tehdään sen eteen että Imatrasta saadaan innostava, kiinnostava turistien ja muuttoliikenteen vetonaula?

Niina Malm:

Varmistaa, että meillä on esimerkiksi tontteja ja tiloja yrityksille, jotka Imatralle haluavat tulla. Mahdollistetaan myös ulkomailta tuleville yrityksille ankkuroitua Imatralle. Lisäksi meidän on huolehdittava siitä, että ammattikoulusta valmistuu oikeille työllistyville aloille ihmisiä. Hi-Tech ja clean-tech sekä ympäristö ovat koko ajan esilllä.

Säilyttää tietenkin meidän eksoottinen ja vihreän vehreä kaupunkiympäristö. Taata hyvä opetusta uusissa moderneissa tiloissa oppilaille ja säilyttää mahdollisuus erikoistua liikuntaan, musiikkiin ja kieliin sekä luonnontieteisiin. Huolehtia laadukkaasta kunnallisesta päivähoidosta.

12. Tuleeko Imatrankoskelle infopistettä tai esimerkiksi kahvilaa vero ym. infoihin, nyt kaupungintalo on monelle Imatrankoskella asuvalle kaukana, unohtamatta Vuoksenniskaa.

Niina Malm:

Hyvä avaus! Verotoimiston palveluja pop up –tyylillä olisi varmasti hyvä järjestää ympäri kaupunkia tasaisin väliajoin. Tästä varmaan voidaan aloittaa keskustelu yhdessä kaupungin ja veroviraston kanssa?

13. Ilmastonmuutosta ei Imatralla ajatella, kun laitetaan lapset jättikouluun pitkine matkojen päästä autokyydeillä. Oletteko lainkaan ajatelleet autoilun lisääntymisen myötä tulevia haittoja?

Topiantti Äikäs:
Kaupunkisuunnittelussa pyritään siihen, että se kannustaa joukkoliikenteen käyttämiseen ja enenevään kevyen liikenteen käyttöön. Joukkoliikenteen järjestämisessä näin laajassa ja tällaisen väestöpohjan kaupungissa on hankalaa, mutta reitit ja pysäkkipaikat pyritään suunnittelemaan niin, että esimerkiksi koululaisliikenne tapahtuisi joukkoliikennettä ja kevyttä liikennettä hyödyntäen. Kaupunki myös kannustaa uusiin liikennevälineisiin siirtymistä, joka tarkoittaa sähköautoja, biopohjaisten polttoaineisiin siirtymistä jne.

14. Miksei Imatralla päätöksenteossa huomioida tarpeeksi vahvasti ilmastonmuutosta?

Kaisa Heino

Olemme tehneet jo paljon tämän eteen työtä. Päivitämme parhaillaan ilmasto-ohjelmaamme ja siihen kirjataan selkeät tavoitteet hiilineutraaliudesta. Kaupunki on juuri liittynyt HINKU-verkostoon eli hiilineutraalien kuntien verkostoon.

Tarkoitus on, että jatkossa päätösten vaikutuksia arvioidaan myös ilmastonäkökulmasta.

Anna Helminen

Minusta meidän tulee pohtia ympäristövaikutuksia laajemminkin kuin ilmaston kannalta. Olemme tehneet tätä työtä koko ajan. Uusien koulurakennusten osalta otetaan huomioon energiatehokkaita ratkaisuja. Niissä käytetään esimerkiksi puurakentamista, maalämpöä, aurinkoenergiaa ja lämmön talteenottoa